

Register

Avd. Sida.

7. 1. Fältmarskalk och General Befälhafware i Skåne J.C. Tolls
 ALLMÄN KUNGÖRELSE.
2. Tolls rapport.

ALLMÄN KUNGÖRELSE OCH WARNING!

På flera ställen i denna Prowince, hafva upproriske uppträden förefallit; Synnerligen inom den ålder som enligt Konungens Författning kan komma i fråga att utgjöra Förstärkningsmanskap har en oväntad myckenhet vågat uppressa sig; den har directe förklarat, att ingen eller alla skulle utskrifvas; med budskickningar, hotelser och anmaningar, hafva de äggat hvarandra, skador hafva framträngt, nödgat alla att följa sig i desse öfverdådige Laglöse straffbara företag. Desse vilda hopar hafva på flere ställen utöfvat våld, på både personlig och egendoms säkerhet; af Prästerskapet hafva flera blifvit misshandlade, som sökt att bringa de obändige till sansning; Kronobetjening som fullgjort sine skyldigheter, varnat afrådt och ärindrat om Lagarnes hämnande kraft hafva blifvit slagne och sargade; Egendoms innehafvare hafva på flere ställen under hotelser, på andra under bullersamma framställningar blifvit tvungne afgifva skriftelige förbindelser, att de skulle ansvara för det ärfordrliga Förstärkningsmanskapet utan att Lottning behöfde äga rum; det har och händt att Kronobetjent blifvit aftvungen skriftelig förbindelse att hvarken angifva eller åklaga desse Laglöse förhållander. På några ställen hafva desse upproriske våldsamt uttagit födoämnen och Brännvin så mycket som funnits, jämväl både penningar och redbarheter. Inom 2ne dygn var denna förvillelse i fem Härader utbruten och nästan allmän. Nästgräntsande Häraders Invånare, I veten det, att samma låga var nära att hos Eder upptändas.

Då Konungens Nådiga förtroende lämnat till mig att bereda Provincens säkerhet emot fienteligt våld, så blef det en naturlig följd att äfven nyttja vapnens värkan till upprätthållande af inhemskt lugn och allmän säkerhet. Beväpnade magten beordrades derföre rycka

ut; med en berömmelig nit och skyndsamhet var den under gevär; Fördelnings Befälhafvare förordnades och desse lämpade så väl sine företag, att de upproriske på alla vägar uppsöktes och förskingrades. Inom en tid af Trettio Sex timmar voro alla sammangaddningar slagne eller af skrämsel åtskilgde, vid Simontorp, i nejden af Krageholm, på Rynge ängar och huvudsakeligen vid Klågerup vågade de upproriske göra motstånd, och acktade icke förmaningar, påföljden blef, att de anföllos, flere stupade för vapnen, många sårades och ett stort antal infödes till åtskillige häckten; deras öde kan hvar man veta, Lagen och de utfallande Dommar bestämma det snart.

I kraft af mitt Embete såsom General-Befälhafvare och i anledning af det mig i Nåder uppdragne förtroende, att äfven handhafva Policen i de nna Province, ärindras och anmanas hvar och en af detta Landets Invånare, att om han vet någon som ännu icke blifvit häcktad, hafva styrkt och förledt till upploppet den då hos någon af de förordnade Domstolar eller Befälhafvare å Posteringsställena, eller hos Kronobetjent angifva; Likaledes om någon hafvit den förmätenhet eller ännu beträdes dermed, att fälla obehörige omdömmen öfver Konungens Bud och Befallningar.

Beredes någon ny sammangaddning så blifver den det afwetat, och icke angifver lika så väl straffad som den, hvilken deruti deltagar.

Förer någon budskaper eller kallelse till obehörig samling så bör den gripas och till Lagens behandling öfverlämnas.

Den och de, som följa en sådan anmaning äro i uppror och svärdet skall straffa deras öfverdåd.

Waren lydige under Lagen och hörsammen utfärdade befallningar, som Eder af vederbörande Militaire och Civile Embetsmän gifvas. Ingen låte sig förvilla af den mening, att omgångar och vidlyftigheter kunna utgöra någons säkerhet, som stört eller bjuder till att störa det allmänna lugnet; ty den som söker sönderslita samfundsbandet, har i alla afseenden sjelf skigdt sig derifrån.

Emedan det hufvudsakeligen är den folkhop, som

utgöres af tjenstedrängar hvilken visat sig upprorisk, så antydass alla Husbönder, att återföra desse till den lydriad som vederbör, och med de utvägar, Lagar och Författningar bjuda och tillåta; visar någon sig stusk och olydig, så anmälen det, och näpsten skall icke uteblifva; ty ordning och säkerhet skola återkomma, sjelfsväld och oskick skola utrotas.

Till Kronans säkerhet för någon ärsättning af de kostnader, som genom upproret graverat Statens utgifter, anser jag rättvist och nödvändigt, att härigenom under qvarstad sätta och förklara alla de tjenstedrängars innevarande års lön, som på något sätt i upploppet deltagit, och må ingen Husbonde sådan lön utgifva eller liqvidera, innan äntelige Dommar fallit; vid ansvar iäcktages detta, och om någon bryter denna qvarstad, han skylle sig sjelf för påfölgden.

Christianstad den 1 Julli 1811.

J. C. TOLL

Fältmarskalk och General-Befälhafvare
i Skåne.

Denna kungörelse och varning skickades ut i alla städer och byar av militär personal, den upplästes på samlingsplatserna, där åldermännen fick underteckna ett bevis på att kungörelsen var delgiven. Ett sådant bevis från Tjustorp Följer här.

Hans Exelens Fältmarskalkens etc. Herr Friherre Tolls almäna Kungörelse och varning af den 1Julü, rörande bonde upproret är i dag Tjustorps Bys samlings plats af Corporal Lindgren upläst och sedermera till undertecknad ålderman, eller dän som är i hans ställe aflämnat, som till bevis lämnas af Tjustorp den 6te Julü 1811

Ola Mårtensson

ålderman på Hemanet N° 2.

ALLMÄN KUNGÖRELSE.

Den inrättning som på flere ställen här i Skåne tillkommit att Drängarne i Byelag eller där flere Hemman äro närbelägne, inom sig stiftat Samfund, är icke grundat i någon Lag, utan en skadelig osed, ty Drängar ehwad de äro hemma hos Föräldrar eller tjenande, hafwa ingen öfwerläggningsrätt sins emellan, utan hwar står under sin Husbundes lydnad; Desse sjelfwådige tilltagsenheter hafwa gådt till den ytterlighet, att de inom sig walt Äldermän, eller Förmän eller Hufwudmän såsom de i hwarje Ort olika benämnas. Denna Styresman har efter sitt godtycke sammankallat Drängelaget på åtskilliga sätt; på de mästa ställen har det skedt med Horn, eller Lurar, men på en del äro äfwen Trummor eller Skallmeijor nyttjade.

Då alla olagliga folksamlingar skola förhindras, och en ryslig ärfarenhet nyligen wisat till hwad påföljder och brott de kunna föra, så har till befrämjande af ordning och skick samt i kraft af den magt och Myndighet Konungen mig i Nåder uppdragit, jag härigenom skolat förbjuda att samling af Drängar i Byalag från denna dag och framgjent, och det wid ett Wite af åtta R:dlr 16 sk. Banko, hwartill så wäl den som kallar, som hwar och en hwilken sig derwid infinner skola wara förfallen.

Wid lika Wite stadgas, att de som hafwa i sin Wård de Horn, Lurar, Trummor eller hwad det wara må som nyttjas till samlings-tecken, skola genast eller sednast inom Åtta dagar efter denna kungörelses uppläsande från Prädikstolen dem aflämna till Krono - Fjerdingsmannen ihwarje Soch hwilken dem sedan till Krono - Länsmannen insänder. Till ett lika Wite skall den wara förfallen, som i de nu förbjudne Samlings instrumenters ställen anskaffar eller nyttjar andra.

De Dränge Äldermän eller Förmän eller hwad benämning de hwafa, som nu finnas äro med denna dag afsatte; om någon woro nog förmäten att fortfara i eller framdeles åtaga sig ett så olagligt yrke, skall den till ett Wite af sexto R:dlr 32 sk Banko wara förfallen.

Alla förenämde wites böter tilfalla hälften Angifwaren och andra hälften Sochnens fattige.

Det wördige Prästerskapet anmodas att wara sine Skriftebarn för öfwerträdelse af hwad nu stadgat är, att förmana dem till lydnad och hörsamhet, och att förhålla alla tjenstehjon att de ingalunda så anse sig kunna utgjöra ett särskilt samfund som får eller må öfwerlägga eller besluta; och jag förwäntar af Wördige Prästerskapets nit för ordning, att om de ärfara någon afwikelse från hwad ofwan stadgat är hwilket icke kan undgå deras kundskap, på tjenligt sätt Konungens Befallningshafwande derom underrätta.

All Krono - Betjening och wederbörande Landsfiskaler åligger det, att med uppmärksamhet forska om någon öfwerträder hwad här ofwan förordnat är, och den brottslige till Laga ansvar ställa.

Beckaskog den 19 October 1811.

J.C. Toll

Fältmarskalk och General Befälhafware i Skåne.

O. Rönström.

Tolls rapport.

Emot följande för upproriska
Upträden i Skåne, anklagade
Personer, äro Slutpåstående
afgifna.

Wid Herrestad Härads

Tingsrätt

1 ^o	Anders Elofsson i Balringstorp	Att mista högra hand, halss- huggas och steglas	
2 ^o	Måns Jonsson i Onslunda	Ställt under framtiden	
3 ^o	Ola Larsson ibidem	Att mista högra hand, halss- huggas och steglas	
4 ^o	Per Månsson ibidem	Ställd under framtiden	
5 ^o	Sadelmakaren Berg ibidem	Att mista högra hand, halss- huggas och steglas	
6 ^o	Anders i Snårestad	40 par spö och 6 års fästningsarbete	
7 ^o	Anders Månsson i Balringstorp	Dito	Dito
8 ^o	Henric Nilsson ibidem	Dito	Dito
9 ^o	Per Andersson i Baldringe	40 par spö	
10 ^o	Nils Nilsson frå Ekarp	Dito	
11 ^o	Jöran Mårtensson ibidem	40 par spö och 6 års fästningsarbete	
12 ^o	Rasmus Nilsson i Södra Villie	40 par spö	
13 ^o	Lars Nilsson i Gusnafva	40 par spö och 6 års fästningsarbete	
14 ^o	Per Trulsson i Högestad	Dito	Dito
15 ^o	Lars Ingemansson ibidem	Dito	Dito

Wid Wemmenhögs Härads

Tingsrätt

1 ^o	Per Ottasson i Hjulstorp	Att mista högra hand, halss- huggas och steglas	
2 ^o	Helge Persson i slimminge	Att mista högra hand, halss- huggas och steglas	
3 ^o	Hans Nilsson i Harskog på Börringe	Dito	Dito
4 ^o	Nils Andersson ibidem	Dito	Dito

	5 ^Q	Skomakaren Per Persson i Laholm	Att mista högra hand, halls-	
			huggas och steglas	
254	6 ^Q	Per Hurtig från Lemeströ	Mista lif och hallshuggas	
	7 ^Q	Bastian Jacobsson i Björkesåkra	Dito	Dito
	8 ^Q	Åke Olsson från Heckeberga	Dito	Dito
253	9 ^Q	Per Gagn från Galtesjö	Dito	Dito
	10 ^Q	Daniel Svan i Sillesjö	Lottning. 40 par spö och 6 års	fästningsarbete
	11 ^Q	Hans Nilsson i Näsby	Dito	Dito
	12 ^Q	Eric Göransson i Svartesjö	Dito	Dito
	13 ^Q	Sven Nilsson i Södra Börringe	Mista lifvet och hallshuggas	
	14 ^Q	Lars Nilsson Fuhl i Damhuset	Dito	Dito
	15 ^Q	Anders Jönsson i Odelryd	Lottning. 40 par spö	
	16 ^Q	Matts Johansson i södra Börringe	Dito	Dito
	17 ^Q	Hans Bosson i Björkesåkra	Lottning. 40 par spö och 6 års	fästningsarbete
	18 ^Q	Christen Jönsson i Klagstorpshuset	Dito	40 par spö
	19 ^Q	Anders Jönsson Grim i Svarfvaretorpet	Lottning. 40 par spö och 6 års	fästningsarbete
	20 ^Q	Pål Månsson i Skurup	Lottning. 40 par spö	
	21 ^Q	Christen Bengtsson i Saritslöf	Dito	Dito
	22 ^Q	Anders Jönsson skarp i Allarp	Dito	Dito
	23 ^Q	Nils Albertusson i Janstorp	Dito	Dito
	24 ^Q	Lars Olsson i Slimminge	Dito	Dito
	25 ^Q	Anders Bengtsson från Stubbarp	Lottning. 40 par spö	
	26 ^Q	Per Trullsson i Slimminge	Dito	Dito
	27 ^Q	Mårten Jönsson i Björnakroken	Dito	Dito
	28 ^Q	Skräddaren Gustav Ekelund	12 dagars fängelse vid vatten	och bröd
	29 ^Q	Christer Göransson i Bollestugan	Lottning. 40 par spö och ett	års fästningsarbete
	30 ^Q	Anders Larsson Ibidem	Lottning. 40 par spö	
	31 ^Q	Per Persson i Mjölkbareboden	Lottning. 40 par spö och 6 års	fästningsarbete
	32 ^Q	Ola Håkansson i Gerslöf	Lottning. 40 par spö	
	33 ^Q	Ola Nilsson Ibidem	Lottning. 40 par spö och 6 års	fästningsarbete
	34 ^Q	Jöns Pålsson i Stenkilstorp	Dito	Dito Dito
	35 ^Q	Per Andersson Ibidem	Dito	Dito Dito

36 ^o	Per Olsson i Trelleborgshuset	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
37 ^o	Jochum Boberg i Nygård	Dito Dito Dito
38 ^o	Fredric Hector	Dito 40 par spö Dito
39 ^o	Anders Olsson i Allarp	Dito Dito
40 ^o	Bengt Frennesson i Södra Börringe	Dito Dito
41 ^o	Helje Jönsson i Gerslöf	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
42 ^o	Jöns Nilsson i Slimminge	12 dagars fängelse vid vatten och bröd
43 ^o	Peter Lund från Brodda	20 par spö
44 ^o	Jöns Jeppsson i Kemparp	12 dagars fängelse vid vatten och bröd
45 ^o	Lars Nilsson i Stora Skallstorp	20 par spö
46 ^o	Nils Mårtensson i Slimminge	Dito
47 ^o	Lars Svensson i Stora Skallstorp	Lottning. 40 par spö
48 ^o	Eric Persson i Norra Rockarp	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
49 ^o	Anders Olsson i Kläggeröd	Dito Dito Dito

Wid Rådstufvu Rätten i Malmö

	1 ^o	Thomas Halk	Ett års fängelse å Landskrona fästning
248	2 ^o	Mårten Bengtsson i Bara	Att mista högra hand, hallshuggas och steglas
18	3 ^o	Lars Larsson ibidem	Dito Dito
	4 ^o	Hans Olsson ibidem	Dito Dito
132	5 ^o	Hans Nilsson Engström	Att mista lifvet och hallshuggas
	6 ^o	Matts Trullsson Bökman	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
	7 ^o	Lars Andersson i Nefvitshög	Dito Dito Dito
	8 ^o	Nils Hellman i Espömölla	Dito Dito Dito
	9 ^o	Husmannen Olof Fredricsson Hector	Att mista Lifvet och hallshuggas
	10 ^o	Lars Gudmundsson i Arlöf	40 par spö och 6 års fästnings- arbete
	11 ^o	Hans Hansson ibidem	Dito Dito
	12 ^o	Hans Andersson i Torreberga	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete

13 ^Q	Sören Persson i Värby	Lottning. 40 par spö
14 ^Q	Matts Svensson i Yddinge	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
15 ^Q	Per Nilsson i Skammarp	Död i häktet
16 ^Q	Anders Svensson i Qvisle	Lottning. 40 par spö
17 ^Q	Göran Hellberg i Hesseleberga	Lottning. 28 dagars fängelse vid vatten och bröd samt 6 års fästningsarbete
18 ^Q	Mårten Ölöf i Espö	Lottning. 40 par spö
19 ^Q	Ola Olsson i Skabersjö	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
20 ^Q	Per Jönssoni Hesseleberga	Dito Dito Dito
21 ^Q	Lars Larsson i Värby	Dito Dito Dito
22 ^Q	Nils Andersson i Hesseleberga	Dito Dito Dito
23 ^Q	Håkan Persson ibidem	Lottning. 28 dagars fängelse vid vatten och bröd 6 års fästnings- arbete
24 ^Q	Per Larsson i Wismarlöf	40 par spö och 6 års fästnings- arbete
25 ^Q	Måns Svensson i Stanstorp	Lottning. 40 par spö
26 ^Q	Hans Persson Hernqvist Nötabo	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
27 ^Q	Olof Persson i Genarp	Dito Dito Dito
28 ^Q	Hans Larsson Spött i Värby	Lottning. 40 par spö
29 ^Q	Göran Nilsson i Vinninge	16 dagars fängelse vid vatten och bröd
30 ^Q	Jöns Trullsson i Svedala	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
31 ^Q	Per Truedsson från Tjustorp	Lottning. 28 dagars fängelse vid vatten och bröd samt 6 års fästningsarbete
32 ^Q	Per Göransson i Skabersjö	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
33 ^Q	Per Jönsson i Ebbarp	Talan mot honom medlagd-Frikänd
34 ^Q	Per Hansson i Sönnarp	Lottning. 40 par spö
35 ^Q	Nils Andersson i Genarp	Dito Dito
36 ^Q	Lars Olsson i Tjustorp	Lottning. 40 par spö och 6 års fästningsarbete
37 ^Q	Hans Jönsson i Hesseleberga	Dito Dito Dito

38 ^Q	Sven Jönsson i Vismarlöf	Lottning. 28 dagars fängels vid vatten och bröd och 6 års fästningsarbete
39 ^Q	Nils Andersson i Tjustorp	16 dagars fängelse vid vatten och bröd
40 ^Q	Åred Persson i Kellby mölla	20 par spö
41 ^Q	Anders Persson i Lyngby	Lottning. 28 dagars fängelse vid vatten och bröd, samt 6 års fästningsarbete

Vid Torna Härad's Tings

Rätt

1 ^Q	Ola Jönsson från Bonarp	Att mista högra hand, hallshuggas och steglas
2 ^Q	Ola Jönsson från Lerhult	Att mista livet och hallshuggas
3 ^Q	Jeppe Mårtensson i Korremölla	40 par spö och 6 års fästningsarbete
4 ^Q	Knut Trullsson i Löfvestad	Dito Dito
5 ^Q	Nils Olsson ibidem	Frikänd efter Advocat Fiscalens medgifvande
6 ^Q	Mårten Jönsson i Ilstorp	12 dagars fängelse vid vatten och bröd
7 ^Q	Jöns Mattsson i Omma	Frikänd efter Advocat Fiscalens medgifvande
8 ^Q	Per Trullsson i Svansjö	Dito Dito
9 ^Q	Lars Mårtensson i Vanstad	Befriad

Wid Luggude Härad's Tings

Rätt

1 ^Q	Ex.ord. Regements Predikanten Mag. Petrus Timelin	Ett års fängelse i Christianstads fästning
2 ^Q	Nils Davidsson från Skromberga	40 par spö och 6 års fästningsarbete
3 ^Q	Per Olsson Ibidem	Dito Dito
4 ^Q	Bengt Persson från Hjulhuset	Dito Dito
5 ^Q	Sven Larsson i Källaregården	Styrkt sin oskuld - Frikänd
6 ^Q	Per Andersson Ibidem	Dito Dito
7 ^Q	Ola Persson från Esperöd	28 dagars fängelse vid vatten och bröd

8 ^o	Jon Andersson i Teppehuset	40 par spö	
9 ^o	Anders Hansson i Bräcke		
	Gärslöf socken	Dito	
10 ^o	Pål Jonasson i Rågåkra	20 par spö	
11 ^o	Sven Hansson derstädes	40 par spö	
12 ^o	Nils Larsson från Jonstorp	16 dagars fängelse vid vatten	
		och bröd	
13 ^o	Knut Persson från Hulte	Icke kunnat fällas till ansfvar	
14 ^o	Pål Jönsson från Rekekroken	Dito	Dito
15 ^o	Hans Persson från Bölsåkra	Dito	Dito
16 ^o	Jöns Svensson från Bårslöf	Dito	Dito
17 ^o	Hans Pålsson från Allerum	16 dagars fängelse vid vatten	
		och bröd	
18 ^o	Ola Persson i Fleninge	Ej kunnat fällas till ansfvar	
	Härförutan hafva särskilt	och blifvit dömda att afstraffas	
	varit tilltalade		
1 ^o	Drängen Anders Pålsson		
	från Hyby	med 20 dagars fängelse vid vatten	
		och bröd	
2 ^o	Lars Nilsson från Yddinge	med 12 dagars Dito	
3 ^o	Nils Larsson i Bara	Lottning. 28 dagars fängelse vid	
		vatten och bröd	

Rätteligen antecknat betygar

J.H. Hanström
tillförordnad Cancellist